

SECȚIUNEA X: FINANȚE ȘI ASIGURĂRI

PARTICULARITĂȚILE DE FINANȚARE A ÎNTREPRINDERILOR AGRICOLE DIN REPUBLICA MOLDOVA

OBADA CORINA, studentă, FB-181

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61
Email: corinaobada106@gmail.com

Abstract. *The financing policy represents a component part of the financial policy of the enterprise, having a special influence on the establishment, distribution and use of funds in order to achieve the current and strategic economic programs.*

Financial policy decisions are based on the financial structure adopted by the company according to its profitability, growth and risk objectives. The main tasks of the financing policy consist in choosing a rate of growth of the economic capital and the modalities of financing this growth, because such a choice generates the increase of the financial capital and the degree of autonomy of the company.

The financing of agricultural enterprises involves their access to financial support to ensure: the rational development of agricultural production, the implementation of technological and technical progress in agriculture and the appropriate use of factors of production.

Key words: *funding, agriculture, grants, financial policy*

JEL CLASSIFICATION: E-40

INTRODUCERE:

Pentru a răspunde dezideratului de creștere economică și, respectiv, de maximizare a valorii întreprinderii, aparatul managerial al întreprinderii trebuie să adopte decizii propice cerințelor pieței: de modernizare, de extindere sau de dezvoltare, care în plan economic, înseamnă dezvoltarea produselor și serviciilor în concordanță cu cerințele pieței.

În condițiile economiei de piață, obiectivele Republicii Moldova constă în orientarea eforturilor spre dezvoltarea mecanismul finanțării micului business din agricultură, în contextul integrării în Uniunea Europeană, și penetrarea produselor agroalimentare obținute de întreprinderile micului business pe piețele acesteia. Adaptarea la cerințele exigente față de calitatea produselor agroalimentare va continua să periclitaze accesul produselor autohtone pe piețele date, cel puțin în viitorul apropiat. Politica agricolă comună a Uniunii Europene vizează o piață unică și protejată în comparație cu fluxurile economiei mondiale. Principiile de funcționare a pieței date constau în următoarele: favorizarea progresului tehnic și asigurarea dezvoltării raționale a producției agricole; utilizarea adecvată a factorilor de producție, în primul rând a forței de muncă; asigurarea unui nivel echitabil de viață pentru populația care activează în agricultură; stabilizarea prețurilor la produsele agroalimentare pe piețele europene; garantarea securității de aprovizionare a consumurilor cu produse agricole; asigurarea unor prețuri rezonabile la procurarea mărfurilor de către consumatori. Republica Moldova trebuie să adopte o politică agricolă bazată pe principiile politicii agricole moderne. Un accent deosebit trebuie pus pe implementarea progresului tehnologic și tehnic în agricultură, asigurarea unui trai decent pentru populația rurală, favorizarea dezvoltării mecanismului de finanțare a micului business și a securității de garantare a consumurilor de produse agricole și alimentare.

Întreprinderile agricole, pentru modernizare, extindere pot fi finanțate prin intermediul subvențiilor sau cu ajutorul diferitor programe care susțin IMM-urile în Republica Moldova.

CONȚINUTUL DE BAZĂ:

Necesitatea de resurse financiare, înregistrată de agenții micului business din agricultură este extrem de mare, însă, deoarece rezultatele financiare anuale este sunt mici, acestea nu pot fi acoperite din resurse proprii.

Totodată, băncile comerciale care sunt, de astfel, principalii furnizori de resurse financiare, preferă acordarea creditelor pe termen scurt pentru acoperirea necesităților de capital circulant, practica creditării pe termen lung fiind aplicată îndeosebi pentru clienții care dispun de gaj sau de istorie creditară excelentă.

Concomitent, agenții micului business, nedispunând de posibilitățile de a corespunde cerințelor băncilor pentru obținerea unui credit, necesită o abordare diferită din punctul de vedere al finanțării, accesând la subvenții și diverse programe de finanțare a întreprinderilor agricole.

Subvențiile reprezintă un ajutor financiar nerambursabil și neimpozabil, acordat din fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru susținerea investițiilor efectuate de către solicitanții care corespund criteriilor de eligibilitate. Acordarea subvențiilor se efectuează de către Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA).

Condițiile generale de acordare a subvențiilor sunt [2]:

- Proiectul se implementează într-o localitate rurală, iar perioada implementării nu va depăși 24 luni.
- Contribuția financiară a agenților economici va constitui 50%.
- Valoarea subvenției va constitui 50 % din valoarea proiectului eligibil, iar costul total al proiectului eligibil nu va depăși suma de 1000000 lei.
- Asigurarea durabilității proiectului subvenționat pe parcursul a 5 ani după darea în exploatare a proiectului.
- Proiectul subvenționat nu poate fi supus dublei finanțări.

În anul 2019 volumul investițiilor în agricultură constituie circa 550 de milioane de lei. Acest lucru a dus la crearea a 239 de locuri noi de muncă și a 286 de locuri de muncă sezoniere. Statul oferă suport financiar agricultorilor prin Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, care în acest an este în valoare de 900 de milioane de lei.

Agencia de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), instituția responsabilă de gestionarea fondului, a acceptat pentru plată dosarele depuse de 440 de fermieri care vor primi subvenții pentru dezvoltarea afacerilor agricole în sumă de 64,4 milioane de lei. Agencia a recepționat până în prezent 887 de cereri de sprijin financiar, cu aproape 10 la sută mai mult comparativ cu numărul de dosare recepționate în perioada similară a anului trecut.

Cele mai multe cereri de subvenționare sunt pentru achiziția de tehnică și utilaj agricol. Până la mijlocul lunii mai, AIPA a autorizat spre plată 272 de dosare, în valoare totală de circa 28 de milioane de lei, pentru achiziția a 790 de unități de tehnică și utilaj agricol.

O altă sursă importantă de finanțare a întreprinderilor agricole este *creditul pentru capital de lucru*. O afacere agricolă care are nevoie de finanțare pe termen scurt, creditul pentru capital de lucru în agricultură reprezintă o sursă de finanțare potrivită pentru acoperirea diferitelor nevoi ale întreprinderii. Cu ajutorul lui se pot finanța cheltuielile de întreținere și de înființare, recoltare și asigurare a culturilor agricole efectuate în regim propriu sau de către terți, cheltuielile cu furnizorii de energie electrică, apă, irigații și cu fondul de salarii. Suma minimă a creditului este de 7000 euro, cu o perioadă de rambursare de 12 luni.

Un alt program care oferă sprijin financiar celor care doresc să-și dezvolte o afacere în agricultură este *PARE 1+1*. Acesta este un program național care are ca scop mobilizarea resurselor umane și financiare ale lucrătorilor migranți moldoveni și stimularea creării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și a locurilor de muncă de către lucrătorii migranți și beneficiarii remitențelor. Pentru fiecare 1 MDL investit, programul acordă 1 MDL sub formă de grant, plafonul per grant este de 200 000 MDL..

Statistica programului pentru 2019 arată următoarele rezultate: 1570 contracte de finanțare; 332 mln.lei fonduri alocate; 965 mln.lei investiții în economie; 589 migranți reveniți acasă.

Un alt program de finanțare a întreprinderilor agricole este *PNAET*. Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor (PNAET) este un program destinat persoanelor tinere, cu vârsta cuprinsă între 18-35 de ani, care doresc să-și dezvolte abilități antreprenoriale și să-și dezvolte o afacere în domeniul agriculturii, producerii sau prestării de servicii.

Condiții generale de finanțare [3]:

- Contribuția beneficiarului să constituie 20%.
 - Echipamentul și bunurile procurate din resursele de credit să fie noi. În acest scop, beneficiarii trebuie să prezinte la bancă facturi originale, contracte de la furnizori, care certifică tipul și cantitatea bunurilor procurate.
 - Zonele eligibile: toate zonele, în afară de orașele Chișinău și Bălți.
 - Valoarea finanțării este de 300 000 MDL, inclusiv componenta de grant în mărime de 40 %.
- Programul PNAET a reușit să se afirme ca un model eficient de susținere a implicării tinerilor în dezvoltarea noilor afaceri în Republica Moldova. Au fost organizate cursuri de instruire antreprenorială pentru 4103 persoane și finanțate 1663 de idei de afaceri, în sumă totală de peste 477 milioane de lei, dintre care 189 milioane de lei au fost oferite sub formă de grant. Datorită investițiilor făcute, au fost create peste 2413 de noi locuri de muncă.

CONCLUZII/RECOMANDĂRI:

Conform celor relatate mai sus, am ajuns la concluzia că accesul la surse de finanțare reprezintă un factor important pentru întreprinderile agricole, ce le poate oferi posibilității de extindere, de modernizare, care în plan economic, înseamnă dezvoltarea produselor și serviciilor în concordanță cu cerințele pieței

Datorită surselor de finanțare, sectorul agricol își poate asigura o dezvoltare durabilă prin introducerea unor noi tehnologii de producere, instruirea forței de muncă și creșterea competitivității produselor agricole pe piețele externe.

Susținerea financiară a întreprinderilor agricole încorporează caracteristici specifice care stimulează agenții economici să pună accent pe calitate, competitivitate și spirit de întreprinzător.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. NADEJDA BOTNARI *Finanțele întreprinderii: [Concepte-Probleme-Teste Grilă]* Chișinău: ASEM, 2008, - ISBN 978-9975-9801-0-4. p. 46.
2. Regulamentul cu privire la acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din FNDAMR. *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. [online]. 1997. nr 61 din 11.09.1997, cap. I citat [05 aprilie 2019]. Disponibil: <http://madr.gov.md/sites/default/files/Documente%20atasate%20Advance%20Pagines/Prezentare%20Regulamentul%20de%20acordare%20a%20subven%20C8%9Biilor>
3. PROGRAMULUI NAȚIONAL DE ABILITARE ECONOMICĂ A TINERILOR (PNAET) – INSTRUIRE ANTREPRENORIALĂ. DISPONIBIL: <https://www.odimm.md/ro/presa/comunicate-de-presa/seminare/3376-programului-national-de-abilitare-economica-a-tinerilor-pnaet-instruire-antreprenoriala>

Coordonator științific: BOTNARI NADEJDA, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61,
Email: nibotnari@mail.ru